

HI-083006

Seat No. _____

M. Com. (Sem. III) (Part - II) Examination**October - 2019****MCOME303 : Financial Accounting & Auditing - II**

Time : 3 Hours]

[Total Marks : 70

1 અલ્પેશ અને મહેશ લિમિટેડના તા. 31-3-2019ના રોજના પાકા સરવૈયા નીચે 14 મુજબ હતા :

જવાબદારીઓ	અલ્પેશ	મહેશ	મિલકતો	અલ્પેશ	મહેશ
ભરાયેલ શેરમૂડી :			કાયમી મિલકતો	21,60,000	12,00,000
ઈક્વિટી શેર દરેક			રોકાણો (બજાર કિંમત		
રૂ. 100નો પૂરા			2,00,000)	—	1,80,000
ભરાયેલ	16,00,000	—	ચાલુ મિલકતો	7,20,000	5,76,000
ઈક્વિટી શેર દરેક			પ્રાથમિક ખર્ચ	1,20,000	44,000
રૂ. 100નો રૂ. 50			નફા-નુકસાન ખાતું	—	2,00,000
લેખે ભરાયેલ	—	12,00,000			
સામાન્ય અનામત	2,00,000	—			
10%ના ડિબેન્ચર્સ	6,00,000	4,00,000			
લેણદારો	6,00,000	6,00,000			
	30,00,000	22,00,000		30,00,000	22,00,000

તા. 1/4/2019ના રોજથી અલ્પેશ લિમિટેડે મહેશ લિમિટેડને નીચેની શરતોએ સમાવી લેવાનું નક્કી કર્યું :

- (1) અલ્પેશ લિમિટેડના ચોપડે દર્શાવેલ કાયમી મિલકતો તેની બજાર કિંમત કરતા 10% ઓછી છે. જ્યારે મહેશ લિમિટેડની ચાલુ મિલકતોમાં 1,76,000નો સ્ટોક છે જે 10% વધુ કિંમતે આંકવામાં આવેલ છે.
- (2) ખરીદ કિંમત પેટે મહેશ લિમિટેડના 10 ઈક્વિટી શેરના બદલામાં અલ્પેશ લિમિટેડના 3 ઈક્વિટી શેરો પૂરા ભરાયેલા ગણી બંને કંપનીના શેરોની આંતરિક કિંમત ધ્યાનમાં લઈને આપવા અને જરૂરી રકમ રોકડમાં ચૂકવવી. મહેશ લિમિટેડના ચોપડે જરૂરી ખાતાઓ તૈયાર કરો અને અલ્પેશ લિમિટેડના ચોપડે આમનોંધ આપો.

અથવા

- 1 (અ) સંયોજનની હિતોના જોડાણની પદ્ધતિ અને ખરીદ પદ્ધતિનો તફાવત જણાવો. 7
- (બ) સંયોજન અંગે હિસાબી ધોરણ 14ની જોગવાઈઓ મુજબ બે પદ્ધતિઓની ટૂંકમાં ચર્ચા કરો. 7

2 સુનિલ લિમિટેડ અને તેની ગૌણ કંપની જાગૃતિ લિમિટેડના 31મી ડિસેમ્બર 2019 14 રોજના પાકા સરવૈયામાં નીચે મુજબ છે :

દેવાં	સુનિલ	જાગૃતિ	મિલકતો	સુનિલ	જાગૃતિ
શેરમૂડી :			પાઘડી	2,24,000	1,30,000
ઈક્વિટી શેર દરેક			મકાન	3,60,000	2,30,000
રૂ. 10નો	18,00,000	9,00,000	વાહનો	7,20,000	3,40,000
10% પ્રેફરન્સ શેર			ફર્નિચર	2,70,000	1,80,000
દરેક રૂ. 100નો	3,60,000	1,80,000	રોકાણો	11,25,000	2,20,000
સામાન્ય અનામત	3,45,000	1,75,000	સ્ટોક	2,25,000	2,25,000
નફા-નુકસાન ખાતું	6,00,000	6,00,000	બેંક	2,82,000	4,01,000
લેણદારો	3,90,000	2,01,000	દેવાદારો	3,14,000	3,20,000
દેવીહૂંડી	30,000	20,000	લેણીહૂંડી	5,000	30,000
	35,25,000	20,76,000		35,25,000	20,76,000

વધારાની માહિતી :

- (1) સુનિલ લિમિટેડે તા. 1/1/2019ના રોજ જાગૃતિ લિમિટેડના 75% ઈક્વિટી શેર રૂ. 7,87,500માં ખરીદ્યા હતા. આ તારીખે જાગૃતિ લિમિટેડના નફા-નુકસાન ખાતે રૂ. 1,35,000ની જમા બાકી હતી તથા તેજ તારીખે રૂ. 90,000નું સામાન્ય અનામત હતું.
 - (2) જાગૃતિ લિમિટેડે તા. 1/1/2019ના રોજની નફા-નુકસાન ખાતાની બાકીમાંથી 2018ના વર્ષ માટે તેની વસૂલ આવેલી મૂડી પર 10% ડિવિડન્ડ ચૂકવ્યું હતું.
 - (3) જાગૃતિ લિમિટેડની પ્રેફરન્સ શેરમૂડીમાં રૂ. 67,400ની દાર્શનિક કિંમતના શેરનો સમાવેશ થાય છે જે સુનિલ લિમિટેડ ધરાવે છે અને જે તેણે તા. 1/1/2018ના રોજ 1,57,400ની કિંમતે મેળવ્યા હતા.
 - (4) 1/11/2019ના રોજ પસાર કરેલ ઠરાવ મુજબ જાગૃતિ લિમિટેડે પોતાના સામાન્ય અનામતમાંથી દરેક 10 શેરે 1 શેર બોનસ શેર તરીકે આપ્યો હતો પરંતુ તેની અસર હિસાબોમાં આપી નથી.
 - (5) સુનિલ લિમિટેડની બધી જ લેણીહૂંડીઓ જાગૃતિ લિમિટેડ પર લખવામાં આવી હતી. જે પૈકી રૂ. 15,000ની હૂંડીઓ બેન્કમાં વટાવવામાં આવી હતી.
 - (6) 2019ના વર્ષ દરમિયાન સુનિલ લિમિટેડે રૂ. 45,000નો માલ રૂ. 54,000ની કિંમતે જાગૃતિ લિમિટેડ પાસેથી ખરીદ્યો હતો. આ પૈકી 40% માલ તા. 31/12/2019ના રોજ સ્ટોકમાં હતો.
 - (7) તા. 1/1/2019ના જાગૃતિ લિમિટેડનાં વાહનોની કિંમત રૂ. 45,000 જેટલી વધુ આંકેલી માલૂમ પડી હતી. તે અંગે જરૂરી હવાલો નાખવાનો છે. કંપની વાર્ષિક 10% લેખે ઘસારો ગણે છે.
- તા. 31/12/2019ના રોજનું એકત્રિત પાકું સરવૈયું તૈયાર કરો.

અથવા

- 2 (અ) શાસક કંપનીનો અર્થ સમજાવો. 1956ના કંપનીધારાની કલમ 212 મુજબ શાસક કંપનીએ ગૌણ કંપની અંગે જોડવાના દસ્તાવેજો જણાવો. 7
- (બ) શાસક કંપનીના ફાયદા અને ગેરફાયદાની ટૂંકમાં ચર્ચા કરો. 7

3 (અ) EDP ઓડિટ એટલે શું ? 7

અથવા

(અ) સરકારી ઓડિટનો ખ્યાલ અને કોમ્પ્ટ્રોલર અને ઓડિટર જનરલની ફરજો સમજાવો.

(બ) (1) કોમ્પ્ટ્રોલર અને ઓડિટર જનરલની સત્તાઓ કઈ છે ? 4
(2) અંકુશ પ્રક્રિયા એટલે શું ?

(ક) (1) EDP સિસ્ટમની મુખ્ય આંતરિક રચના કઈ-કઈ છે ? 3
(2) પ્રાથમિક ઓડિટર્સ એટલે શું ?
(3) કેગ (CAG) એટલે શું ?

4 (અ) નાણાકીય અને સંચાલકીય ઓડિટ વચ્ચેનો તફાવત આપો. 7

અથવા

(અ) સંચાલકીય ઓડિટનો અર્થ જણાવી, તેની કાર્યપદ્ધતિ સમજાવો.

(બ) પડતર ઓડિટના ઉદ્દેશો. 4

અથવા

(બ) સંચાલકીય ઓડિટનું કાર્યક્ષેત્ર ટૂંકમાં સમજાવો.

(ક) (1) કોસ્ટ ઓડિટરની નિમણૂક કોણ અને કઈ રીતે કરે છે ? 3
(2) કામગીરી ઓડિટનો અર્થ જણાવો.
(3) ધંધાકીય એકમને સંચાલકીય ઓડિટ કેવી રીતે મદદરૂપ થાય છે ?

5 દરેક પ્રશ્ન માટે આપેલા વિકલ્પોમાંથી ખરા વિકલ્પની પસંદગી કરો : 14

(ગમે તે સાત)

(1) સ્ટોકનો નહિ કમાયેલ નફો રદ કરવામાં આવે છે.

(અ) શાસક કંપનીના હિસ્સા જેટલો (બ) 100%

(ક) ફક્ત 50% (ડ) ઉપરમાંથી એકેય નહિ

(2) શાસક કંપનીને શેર ખરીદી પહેલાના નફામાંથી મળેલ રિવિડન્ડનો ઉપયોગ-

(અ) નીચેના બધા

(બ) પાઘડીનું મૂલ્ય ઘટાડવા માટે થાય છે

(ક) રોકાણોનું મૂલ્ય ઘટાડવા માટે થાય છે

(ડ) મૂડી અનામતનું મૂલ્ય વધારવા માટે થાય છે

(3) લઘુમતી હિતમાં સમાવેશ થતો નથી -

(અ) ઈક્વિટી શેરમૂડી (બ) રિબેન્ડર્સ

(ક) પ્રેફરન્સ શેરમૂડી (ડ) ઉપરના બધા

- (4) વિલીનીકરણની પદ્ધતિ
 (અ) સહઅસ્તિત્વની ફિલસૂફી ધરાવે છે
 (બ) અલગ અસ્તિત્વની ફિલસૂફી ધરાવે છે
 (ક) બિન અસ્તિત્વની ફિલસૂફી ધરાવે છે
 (ડ) ઉપરના એકેય નહિ
- (5) વિલીનીકરણના કિસ્સામાં ખરીદનાર કંપની દ્વારા વેચનાર કંપનીને ચૂકવાયેલ વધારાની રકમનો તફાવત
 (અ) નફા-નુકસાન ખાતે ઉધારાશે
 (બ) પાઘડી ખાતે ઉધારાશે
 (ક) મૂડી અનામત ખાતે ઉધારાશે
 (ડ) ઉપરના એકેય નહિ
- (6) સામાન્ય IT અંકુશોમાં સમાવેશ થાય છે.
 (અ) વહીવટી અંકુશો (બ) સંહતિ વિકાસ અંકુશો
 (ક) વિધિને લગતા અંકુશો (ડ) બંને (અ) અને (બ)
- (7) હિસાબી ધોરણ - 14 પ્રમાણે ખરીદકિંમતની ચુકવણી _____ માં થાય છે.
 (અ) શેર્સ (બ) રોકડ
 (ક) ડિબેન્યર્સ (ડ) બંને (અ) અને (બ)
- (8) નીચેનામાંથી કયું સંચાલકીય ઓડિટનો ભાગ નથી ?
 (અ) કાર્યક્ષમતા ઓડિટ (બ) ઔચિત્ય ઓડિટ
 (ક) કામગીરી ઓડિટ (ડ) આંતરિક ઓડિટ
- (9) સંચાલકીય ઓડિટનો ઉદ્દેશ
 (અ) સંચાલકોની કાર્યક્ષમતા તપાસવાનો અને સુધારવાનો છે
 (બ) સંચાલકોને સલાહ અને અહેવાલ આપવાનો છે
 (ક) સંચાલકોને ઉણપો જાણવાનો છે
 (ડ) ઉપરના બધા
- (10) SAI એટલે -
 (અ) સર્વોત્તમ ઓડિટ સંસ્થા (બ) વિશિષ્ટ ઓડિટ સંસ્થા
 (ક) અવાજ ઓડિટ સંસ્થા (ડ) ખાસ ઓડિટ સંસ્થા

ENGLISH VERSION

- 1 The following are the Balance Sheets of Alpesh limited and Mahesh limited as on 31-3-2019 : 14

Liabilities	Alpesh	Mahesh	Assets	Alpesh	Mahesh
Paid up share capital equity share of Rs. 100 full paid	16,00,000	–	Fixed Assets	21,60,000	12,00,000
Equity shares of Rs. 100 Each Rs. 50 paid up	–	12,00,000	Investments (market value Rs. 2,00,000)	–	1,80,000
General reserve	2,00,000	–	Current Assets	7,20,000	5,76,000
10% Debentures	6,00,000	4,00,000	Prel Exp.	1,20,000	44,000
Creditors	6,00,000	6,00,000	Profit and Loss A/c	–	2,00,000
	30,00,000	22,00,000		30,00,000	22,00,000

On 1/4/2019 Alpesh limited agreed to absorb Mahesh limited on the following conditions :

- (1) The fixed assets of Alpesh limited as shown in the books are 10% less than the market value whereas the current assets of Mahesh limited includes stock worth Rs. 1,76,000 which is over valued by 10%.
- (2) The purchase consideration was to be satisfied by issue of three fully paid equity shares of Alpesh Limited in exchange of ten equity shares of Mahesh Limited on the basis of intrinsic value of their shares and balance amount in cash. Prepare ledger accounts in the books of Mahesh Limited and pass necessary entries in the books of Alpesh Limited.

OR

- 1 (a) Give difference between pooling of interest method and purchase method of merger. 7
- (b) Discuss the two methods of writing of accounts of amalgamation as per accounting standard 14. 7

2 Following are the Balance Sheets of Sunil Ltd. and subsidiary company Jagruti Ltd. as on 31st December 2019 :

14

Liabilities	Sunil	Jagruti	Assets	Sunil	Jagruti
Share capital :			Goodwill	2,24,000	1,30,000
Equity share of Rs. 10 each	18,00,000	9,00,000	Building	3,60,000	2,30,000
10% Preference shares			Vehicles	7,20,000	3,40,000
of Rs. 100 each	3,60,000	1,80,000	Furniture	2,70,000	1,80,000
General Reserve	3,45,000	1,75,000	Investments	11,25,000	2,20,000
Profit and Loss A/c	6,00,000	6,00,000	Stock	2,25,000	2,25,000
Creditors	3,90,000	2,05,000	Bank	2,82,000	4,01,000
Bills Payable	30,000	20,000	Debtors	3,14,000	3,20,000
			Bills receivable	5,000	30,000
	35,25,000	20,76,000		35,25,000	20,76,000

Additional Information :

- (1) Sunil Ltd. has purchased 75% equity share of Jagruti Ltd. on 1/1/2019 for Rs. 7,87,500. On this date, profit and loss A/c of Jagruti Ltd. shows credit balance of Rs. 1,35,000 and General Reserve of Rs. 90,000 on the same date.
- (2) Jagruti Ltd. paid a dividend of 10% on its paid up capital for the year 2018 from the balance of profit and loss A/c as on 1/1/2019.
- (3) Preference share capital of Jagruti Ltd. includes shares of face value of Rs. 67,400 possessed by Sunil Ltd. and which was purchased on 1/12/2018 for Rs. 1,57,400.
- (4) As per resolution passed on 1st November, 2019 Jagruti Ltd. has made a bonus issue of one share for every ten shares from its General Reserve but its effect was not given in accounts.
- (5) All the bills receivable of Sunil Ltd. are drawn on Jagruti Ltd. Out of which bills of Rs. 15,000 are discounted with the bank.
- (6) During 2019 Sunil Ltd. purchased goods from Jagruti Ltd. costing Rs 45,000 at the price of Rs. 54,000, out of which 40% of such goods are lying in stock on 31/12/2019.
- (7) On 1/1/2019 vehicles of Jagruti Ltd. were found over valued by Rs. 45,000. For this necessary adjustment is to be made. Depreciation has been charged at 10% p.a.

Prepare Consolidated Balance Sheet as on 31/12/2019.

OR

- 2 (a) Define Holding Company. State the documents which a holding company has to attach with balance sheet in respect of its subsidiaries as per section 212 of the Companies Act. 7
- (b) Write short note on : Advantages and Disadvantages of a holding company. 7
- 3 (a) Explain EDP Audit. 7
- OR**
- (a) Explain concept of Government Audit and duties of Comptroller and Auditor General.
- (b) (1) What are the powers of Comptroller and Auditor General. 4
- (2) What is Control Process.
- (c) (1) What is main internal structure in EDP system? 3
- (2) What is Primary Auditors?
- (3) What is CAG?
- 4 (a) Distinguish between Financial and Management Audit. 7
- OR**
- (a) What is Management Audit ? Explain its techniques. 4
- (b) Discuss aims of Cost Audit. 4
- OR**
- (b) Write short note on scope of Management Audit. 4
- (c) (1) Who and how do recruitment of Cost Auditors ? 3
- (2) What is meaning of Operating Audit?
- (3) How Management Audit helps the business entity ?
- 5 Select correct option from the given options for each question : (any seven) 14
- (1) Unrealized profit on stock is to be cancelled.
- (A) To the extent of share of holding company
- (B) 100%
- (C) Only 50%
- (D) None of the above
- (2) Dividend received by holding company from pre-acquisition profit is used.
- (A) All of the following
- (B) To reduce the value of goodwill
- (C) To reduce the value of investments
- (D) To increase the value of capital reserve

- (3) Minority interest does not include.
(A) Equity share capital
(B) Debentures
(C) Preference share capital
(D) All of these
- (4) Merger method has philosophy of.
(A) Co-existence (B) Separate existence
(C) No existence (D) None of these
- (5) In case of merger, difference of excess payment to vendor company by purchaser company will be debited to-
(A) Profit and Loss A/c (B) Goodwill A/c
(C) Capital Reserve A/c (D) None of these
- (6) General IT controls include.
(A) Administrative controls
(B) System development controls
(C) Procedural controls
(D) Both (A) and (B)
- (7) As per AS-14 purchase consideration is to be discharged in the form of.
(A) Shares (B) Cash
(C) Debentures (D) Both (A) and (B)
- (8) Which of the following is not component of Management Audit ?
(A) Efficiency Audit (B) Propriety Audit
(C) Operational Audit (D) Internal Audit
- (9) The objective of Management Audit is
(A) To examine and improve efficiency of management
(B) To advise and report to management
(C) To reveal shortcomings in management
(D) All of the above
- (10) SAI stands for-
(A) Supreme Audit Institution
(B) Specific Audit Institution
(C) Sound Audit Institution
(D) Special Audit Institution

H-083001

Seat No. _____

M. Com. (Sem. III) Examination

October - 2019

MCOMC301 : Investment Management

Time : 3 Hours]

[Total Marks : 70

- ૧ (અ) રોકાણ એટલે શું ? રોકાણના લક્ષણો લખો. ૭
- અથવા**
- ‘રોકાણના વિકલ્પો’ વિશે નોંધ લખો.
- (બ) રોકાણ પ્રક્રિયા ટૂંકમાં સમજાવો. ૪
- અથવા**
- પોર્ટફોલિયો સંચાલનની પ્રક્રિયા સમજાવો.
- (ક) નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ આપો : ૩
- (૧) શેરબજારના કાર્યો લખો.
- (૨) શેરબજારના સૂચકઆંકનો અર્થ લખો.
- (૩) જુગાર એટલે શું ?
- ૨ (અ) જામીનગીરી બજારના લક્ષણો લખો. ૭
- અથવા**
- ટેકનિકલ વિશ્લેષણ અને મૂળભૂત વિશ્લેષણ વચ્ચે તફાવત લખો.
- (બ) નાણાકીય મિલકતોનાં રોકાણમાં જોખમ અને વળતરના લક્ષણો લખો. ૪
- અથવા**
- મિલકત મૂલ્યાંકન આધારિત ઈકિવટી મૂલ્યાંકન પદ્ધતિ લખો.
- (ક) નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ આપો : ૩
- (૧) આર્થિક વિશ્લેષણ એટલે શું ?
- (૨) કાર્યક્ષમ બજાર પૂર્વધારણાનો અર્થ લખો.
- (૩) બોન્ડની વર્તમાન ઉપજનો ખ્યાલ સમજાવો.
- ૩ (અ) પોર્ટફોલિયો સંચાલન એટલે શું ? તેની જરૂરિયાતો લખો. ૭
- અથવા**
- પોર્ટફોલિયો વૈવિધ્યકરણ પર નોંધ લખો.
- (બ) માર્કોવિટઝ સિદ્ધાંતની ધારણાઓ લખો. ૪
- અથવા**
- જામીનગીરી બજાર અહેવાલ વિશે માહિતી આપો.

- (ક) નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ આપો : ૩
- (૧) પોર્ટફોલિયોના પ્રકાર લખો.
- (૨) પ્રણાલિકાગત પોર્ટફોલિયો સિદ્ધાંતનો મુખ્ય ઉદ્દેશ લખો.
- (૩) સક્રિય પોર્ટફોલિયો સંચાલન એટલે શું ?
- ૪ (અ) મૂડીબજાર રેખા અને જામીનગીરી બજારરેખા વચ્ચે તફાવત લખો. ૭
- અથવા**
- મૂડી મિલકત કિંમત નિર્ધારણ મોડેલ પાછળની ધારણાઓ લખો.
- (બ) લવાદી કિંમત નિર્ધારણ મોડેલની ઉપયોગિતા વિશે માહિતી આપો. ૪
- અથવા**
- લવાદી કિંમત નિર્ધારણ મોડેલની ધારણાઓ લખો.
- (ક) નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ આપો : ૩
- (૧) પદ્ધતિસરનું જોખમ એટલે શું ?
- (૨) બિન-પદ્ધતિસરનું જોખમ એટલે શું ?
- (૩) જામીનગીરી બજારરેખા શું દર્શાવે છે ?
- ૫ નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ આપો : (કોઈ પણ સાત) ૧૪
- (૧) સફો એટલે શું ?
- (૨) નાણાકીય મિલકતોના નામ લખો.
- (૩) રોકાણની બજારીયતા સારી છે તેમ ક્યારે કહી શકાય ?
- (૪) ડેરિવેટિવ્સનો અર્થ સમજાવો.
- (૫) ઈકિવટીશરમાં ૬ વર્ષ માટે રોકાણની યોજનાનું અપેક્ષિત વળતર ૧૧%, ૧૨%, ૧૦.૫%, ૧૩%, ૧૨.૫%, ૧૪%, છે. આ રોકાણ માટે વાર્ષિક સરેરાશ વળતરની ગણતરી કરો.
- (૬) જોખમ અને વળતરના આધારે સરકારી બોન્ડ અને કોર્પોરેટ બોન્ડનો અર્થ સમજાવો.
- (૭) સૂચકાંકના બે ઉદ્દેશો લખો.
- (૮) પ્રવાહીતા એટલે શું ?
- (૯) જામીનગીરીબજારનો અર્થ સમજાવો.
- (૧૦) સ્થિરકૂપન બોન્ડનો અર્થ લખો.
- (૧૧) બોન્ડની પાકતી મુદતની ઉપજનો ખ્યાલ સમજાવો.
- (૧૨) પોર્ટફોલિયો સંચાલનની બે જરૂરિયાત લખો.
- (૧૩) આવકપોર્ટફોલિયો કેવા રોકાણકારો માટે ઉપયોગી છે ?
- (૧૪) મૂડીબજાર રેખા (CML)નો ખ્યાલ સમજાવો.

ENGLISH VERSION

- 1 (a) What is investment ? Write characteristics of investment. 7
- OR**
- Write a note on 'Investment alternatives'.
- (b) Explain Investment Process in brief. 4
- OR**
- Explain portfolio management process.
- (c) Write the answers of the following questions : 3
- (1) Write functions of share market.
- (2) Write meaning of stock exchange index.
- (3) What is gambling ?
-
- 2 (a) Write characteristics of security market. 7
- OR**
- Write difference between technical analysis and fundamental analysis.
- (b) Write characteristics of Risk and return on investment in financial assets. 4
- OR**
- Write method of equity valuation based on assets valuation.
- (c) Write the answers of the following questions : 3
- (1) What is economic analysis ?
- (2) Write meaning of efficient market hypothesis.
- (3) Explain the concept of current yield of bond.
-
- 3 (a) What is portfolio management ? Write its need. 7
- OR**
- Write a note on portfolio diversification.
- (b) Write assumptions of Markowitz theory. 4
- OR**
- Give information about security market reports.
- (c) Write the answers of the following questions : 3
- (1) Write types of portfolio.
- (2) Write main objective of traditional portfolio theory.
- (3) What is active portfolio management ?

- 4 (a) Write difference between capital market line and security marketline. 7
- OR**
- Write assumption behind capital asset pricing model.
- (b) Give information about usage of arbitrage pricing model. 4
- OR**
- Write assumptions of arbitrage pricing model.
- (c) Write the answers of the following questions : 3
- (1) What is systematic risk ?
 - (2) What is unsystematic risk ?
 - (3) Security marketline indicates what ?
- 5** Write the answers of the following questions : (any 7) 14
- (1) What is speculation ?
 - (2) Write names of Financial Assests.
 - (3) When it is to be said that marketability of investment is good ?
 - (4) Explain the meaning of Derivatives.
 - (5) The expected rates of return of investment plan for 6 years in equity shares is 11%, 12%, 10.5%, 13%, 12.5%, 14%. Calculate annual average return for this investment.
 - (6) Explain meaning of government bond and corporate bond on the bases of Risk and return.
 - (7) Write two objectives of Index.
 - (8) What is liquidity ?
 - (9) Explain the meaning of Security market.
 - (10) Write meaning of Fixed coupon bond.
 - (11) Explain the concept of yield to maturity of bond.
 - (12) Write two needs of portfolio management.
 - (13) Income portfolio is useful to which investors ?
 - (14) Explain the concept of Capital market line.

HB-083002

Seat No. _____

M. Com. (Sem. III) Examination

October - 2019

MCOMC302 : Tax Planning & Management

Time : 3 Hours]

[Total Marks : 70

1 (અ) કરવેરા આયોજન એટલે શું ? તેના લક્ષણો જણાવો. 7

અથવા

(અ) આવકવેરા આયોજનને અસરકરતાં પરિબલો ચર્ચો. 7

(બ) ગમે તે બેના જવાબ આપો : 4

(1) કરચોરી સમજાવો.

(2) રહેઠાણનો દરજ્જો

(3) કર પરિવર્જન

(4) પાછલું વર્ષ એટલે શું ?

(ક) ગમે તે બેના જવાબ એક કે બે વાક્યમાં આપો : 3

(1) આવકવેરાના આકારણી વર્ષ 2017-18ના સ્લેબ જણાવો.

(2) શ્રી અશોકની પાછલા વર્ષમાં આવક રૂ. 15,00,000 હતી. તો આકારણી વર્ષ 2017-18 માટે તેમની કર જવાબદારી કેટલી હશે? (55 વર્ષ)

(3) વિશેષ વરિષ્ઠ નાગરિક એટલે શું ?

(4) પ્રત્યક્ષ કરવેરા અને પરોક્ષ કરવેરાના બે ઉદાહરણ આપો.

- 2 (અ) શ્રી તક્ષીલ મુંબઈમાં એક ખાનગી કંપનીમાં નોકરી કરે છે. તેમનો માસિક 7
પગાર રૂ. 80,000 છે. મોંઘવારી ભથ્થું મૂળ પગારના 60% (1/3 ભાગ
નિવૃત્તિ લાભ માટે ગણાય છે.) મેડીકલ ભથ્થું માસિક રૂ. 1,000 અને શિક્ષણ
ભથ્થું (ત્રણ બાળકો માટે) માસિક રૂ. 1,200 મેળવે છે. કંપની દ્વારા નીચેના
બે વિકલ્પો તેમને આપવામાં આવ્યા છે. કરવેરા આયોજનની દૃષ્ટીએ કયો
વિકલ્પ સ્વીકારવો જોઈએ ?

વિકલ્પ-1 માસિક રૂ. 18,000 માસિક ઘરભાડા ભથ્થું ચૂકવે છે અને
રહેઠાણના મકાનનું માસિક ભાડું રૂ. 15,000 શ્રી તક્ષીલ
ચૂકવે છે.

વિકલ્પ-2 માસિક દ્વારા મુંબઈમાં રહેઠાણની સવલત મેળવે છે. જેનું
વ્યાજબી ભાડું રૂ. 1,50,000 છે. માલિકે આપેલ ફર્નીચરની
મૂળ કિંમત રૂ. 4,00,000 છે.

અથવા

- 2 (અ) વિનાયક પાસે બે મકાન મિલકતો છે. તેઓ કરવેરા આયોજનની દૃષ્ટીએ 7
સ્વ-રહેઠાણનું મકાન નક્કી કરવા માટે તમારી સલાહ માંગે છે. તમારો
અભિપ્રાય આપો અને તાર્કિક કારણો આપો :

વિગત	મકાન	
	આશીર્વાદ રૂ.	સુકુન રૂ.
મ્યુનિસિપલ આકારણી	7,00,000	6,00,000
વ્યાજબી ભાડું	7,50,000	5,00,000
પ્રમાણિત ભાડું	7,60,000	4,80,000
મ્યુનિસિપલ કરવેરા (ચૂકવેલ)	20,000	15,000
મ્યુનિસિપલ કરવેરા (ચૂકવવાના બાકી)	5,000	4,000
જમીન મહેસૂલ	3,000	2,500
વીમા પ્રીમિયમ	2,500	2,000
બાંધકામ માટે લીધેલ લોનનું વ્યાજ (ચૂકવેલ)	80,000	60,000
બાંધકામ માટે લીધેલ લોનનું વ્યાજ (ચૂકવવાનું બાકી)	10,000	15,000

કલમ 24(a) અને 24(b)ને ધ્યાનમાં રાખીને અભિપ્રાય આપો.

- (બ) શ્રી જૈનીલ નાણાકીય વર્ષ 2016-17ની તેમની મકાન મિલકતોની નીચે મુજબ માહિતી આપે છે. તે ઉપરથી કરપાત્ર મૂડીનફાની ગણતરી કરો અને કરપાત્રતા ઘટાડવા માટેના સૂચનો આપો :

વિગત	રહેઠાણનું મકાન (રૂ.)	ઝવેરાત (રૂ.)
ખરીદ તારીખ	1-7-1975	1-10-1986
ખરીદ કિંમત	2,50,000	4,90,000
વેચાણ કિંમત	40,00,000	50,00,000
વેચાણ ખર્ચ	50,000	7,500
વેચાણ તારીખ	1-1-2017	1-9-2016
તા. 1-4-81ના રોજ વ્યાજબી કિંમત	3,00,000	-
સુચકઆંક	100	140

નાણાકીય વર્ષ 2016-17નો સૂચકઆંક 1125

અથવા

- (બ) (1) સવલતો એટલે શું ? ગમે તે ચાર વિશે નોંધ લખો. 4
- (2) દાન અંગે કલમ 80 Gની જોગવાઈ જણાવો. 3
- 3 એક ભારતીય કંપની પોતાના નવા સાહસ માટે રૂ. 50,00,000 એકઠાં કરવા માંગે છે. આ રોકાણ પર કંપની વ્યાજ અને વેરા પહેલા 25% વળતરની અપેક્ષા રાખે છે. કંપની બજારમાંથી વાર્ષિક 12%ના દરે નાણાં ઉછીના લઈ શકે છે. કંપની સમક્ષ નીચેના ત્રણ મૂડી માળખા છે :

- (1) તમામ રકમ ઈક્વિટી શેર દ્વારા
- (2) દેવા-ઈક્વિટી ગુણોત્તર 2 : 3
- (3) દેવા-ઈક્વિટી ગુણોત્તર 4 : 1

ડિવિડન્ડ ચુકવણી ગુણોત્તર 80% છે. કંપનીના કરવેરાનો દર 35.02% અને ડિવિડન્ડ વહેંચણીનો કુલ દર 19.055% છે.

યોગ્ય મૂડી માળખું પસંદ કરવાની કંપનીને સલાહ આપો.

અથવા

- (અ) કાપદાની પરિચ્છેદ 56(2)(i) અને 2(22) ને ધ્યાનમાં રાખી કંપની દ્વારા 7
થતી ડિવિડન્ડ વહેંચણી પર કરવેરાની જોગવાઈઓની સવિસ્તર ચર્ચા કરો.
- (બ) કોઈ પણ બેના જવાબ આપો : 4
- (1) કંપનીનો રહેકાણાનો દરજ્જો જણાવો.
 - (2) ન્યૂનતમ વેરાની જોગવાઈ જણાવો.
 - (3) સંયોજન થતી કંપનીના શેર હોલ્ડર્સને મળતાં કરલાભની જોગવાઈઓ શું છે ?
- (ક) કોઈ પણ ત્રણના જવાબ આપો : 3
- (1) આંતર કંપની વેરા એટલે શું ?
 - (2) વિદેશી કંપની એટલે શું ?
 - (3) DDT કોણે ચૂકવવો પડે છે ?
 - (4) વિભાગોનું કંપનીકરણ એટલે શું ?
- 4 એક કંપની તેના સંચાલકીય નિર્ણય માટે તમારી સલાહ માંગે છે કે જેથી કંપની 14
કર આયોજન અંગેના લાભો મેળવી શકે. તમને નીચેની માહિતી પૂરી પાડવામાં
આવી છે. કંપનીએ વિસ્તરણ યોજના હાથ ધરેલ છે. જ્યાં નિર્ણય લેવાનો છે કે
મિલકત ખરીદી લેવી અથવા ભાડા પર મેળવવી.
- (1) મિલકતની ખરીદ કિંમત રૂ. 20 લાખ
 - (2) મિલકત મેળવવા લીધેલ લોનની રકમ રૂ. 20 લાખ
 - (3) લોન પરત કરવાના પાંચ હપ્તા + વ્યાજ
 - (4) લોનનો વ્યાજનો દર 12%

(5) હપ્તાઓ અને અન્ય ખર્ચાઓ દરેક વર્ષના અંતે ચૂકવવાના છે.

- (1) મિલકતનું વાર્ષિક ભાડું રૂ. 5 લાખ
- (2) ભાડા કરારનો સમયગાળો 5 વર્ષ
- (3) ભાડા દસ્તાવેજનો ખર્ચ (કરાર સમયે) રૂ. 50,000
- (4) ઘસારાનો દર 15% (ઘટાડા શેષ પદ્ધતિ)
- (5) કંપની કરવેરાનો દર 35.02%
- (6) 10%ના દરે વર્તમાન મૂલ્ય :

$$T_{1.909} \quad T_{2.826} \quad T_{3.751} \quad T_{4.683} \quad T_{5.621}$$

કંપનીના દૈનિકોણથી કયો વિકલ્પ ઈચ્છનીય છે.

અથવા

4 (અ) નાણાકીય વર્ષ 2016-17 દરમિયાન શ્રી રાજેશ (54 વર્ષ) પોતાની નીચેની 10 માહિતી આપે છે :

વિગત	રકમ (રૂ.)
(1) પગારની આવક	12,00,000
(2) મકાન મિલકતમાંથી ભાડું	96,000
(3) સરકારી જમીનગીરી પર વ્યાજ	15,000
(4) બેન્ક ફિક્સડ ડિપોઝિટ પર વ્યાજ	20,000
(5) લોટરીની આવક (ચોખ્ખી)	70,000
(6) લાંબા ગાળાનો મૂડી નફો	1,60,000
(7) PPFમાં ફાળો	40,000

શ્રી રાજેશની રૂ. 30,000 મૂળ સ્થાનેથી કપાયેલ કરની રકમ જમા મળવાપાત્ર છે. શ્રી રાજેશની અગાઉથી ચુકવવાપાત્ર કરના હપ્તાની ગણતરી કરો.

(બ) કલમ 234 (B) અને 234 (C) હેઠળ અગાઉનો કર ચુકવવામાં કસૂર 4 કરવા અંગેની જોગવાઈઓ.

5 નીચે આપેલા પ્રશ્નો માટે યોગ્ય વિકલ્પની પસંદગી કરો :

14

(1) નીચેના પૈકી કઈ મિલકત મૂડી મિલકત ગણાતી નથી ?

- (A) માલનો સ્ટોક
- (B) લીઝ હોલ્ડ રાઈટ્સ
- (C) કોપીરાઈટ
- (D) એકપણ નહીં

(2) પા.વર્ષ 2012-13નું આકારણી વર્ષ

- (A) 2011-12
- (B) 2012-13
- (C) 2013-14
- (D) 2017-18

(3) અગાઉ લંડનમાં કમાયેલ નફો પાછલા વર્ષ દરમ્યાન ભારતમાં લાવ્યા રૂ. 5,00,000 કરપાત્ર છે.

- (A) સામાન્ય રહીશ માટે
- (B) રહીશ પણ સામાન્ય રહીશ માટે નહીં
- (C) બિન રહીશ માટે
- (D) ઉપરના એકેય નહીં

(4) અગાઉથી ચૂકવવાપાત્ર વેરો ત્યારે જ ભરવા પાત્ર છે, જ્યારે તે (આવકવેરા ધારા પ્રમાણે)

- (A) રૂ. 10,000 હોય
- (B) રૂ. 10,000 કે તેથી વધુ
- (C) રૂ. 15,000 હોય
- (D) ઉપરના બધા

(5) ભારે આપેલ મકાનના ચોખ્ખા વાર્ષિક મૂલ્યમાંથી જેટલી રકમ પ્રમાણિત કપાત તરીકે બાદ મળે છે.

- (A) 30%
- (B) 20%
- (C) 15%
- (D) 10%

- (6) ટ્રાન્સપોર્ટ ભથ્થુંસુધી કરમુક્ત છે.
- (A) માસિક રૂ. 500 (B) માસિક રૂ. 800
- (C) માસિક રૂ. 1,000 (D) માસિક રૂ. 1,600
- (7) કરવેરા મોડા ભરવા બદલ કેટલા ટકા વ્યાજ ભરવું પડે ?
- (A) 12% (B) 24%
- (C) 36% (D) 100%
- (8) ક્લમ 80 C હેઠળ કરપાત્ર વધુમાં વધુ રકમ -
- (A) રૂ. 1,00,000 (B) રૂ. 1,50,000
- (C) રૂ. 2,00,000 (D) ઉપરમાંથી એકપણ નહીં
- (9) નીચેનો સંચાલકીય નિર્ણય છે.
- (A) બનાવવું કે ખરીદવું (B) ભાડા પટ્ટે રાખવું
- (C) હપ્તા પદ્ધતિએ ખરીદવું (D) ઉપરોક્ત તમામ
- (10) જ્યારે કંપનીએ વહેંચેલ ડિવિડન્ડ વધે ત્યારે DDT ભરવો પડે છે.
- (A) નફાના 80% (B) નફાના 100%
- (C) કોઈપણ રકમ (D) રૂ. 10,000
- (11) મૂડી માળખા માટે નાણાકીય પડતર એ અસરકારક પરિબલ છે.
- (A) ખોટું (B) અધુરું
- (C) (A) અને (B) બન્ને (D) સાચું
- (12) મકાનનું ગ્રોસ વાર્ષિક મૂલ્ય રૂ. 45,000 છે. ભાડુઆતે મ્યુનિસીપલ ટેક્સ રૂ. 5,000 ચૂકવેલ છે. મકાનનું ચોખ્ખું વાર્ષિક મૂલ્ય કેટલું ?
- (A) રૂ. 45,000 (B) રૂ. 40,000
- (C) રૂ. 28,000 (D) રૂ. 31,500

(13) કલમ 80 E હેઠળ ઉચ્ચશિક્ષણ માટે મળતી લોનની કપાત માટે બાદ મળે છે.

- (A) 5 વર્ષ (B) 8 વર્ષ
(C) 10 વર્ષ (D) એકપણ નહીં

(14) એક એસેસીના બે બાળકો છે અને હોસ્ટેલમાં રહીને અભ્યાસ કરે છે. જો ખરેખર ચૂકવેલ ખર્ચ રૂ. 24,400 હોય તો ખર્ચ અંગેની કેટલી કપાત બાદ મળશે ?

- (A) રૂ. 7,200 (B) રૂ. 17,200
(C) રૂ. 2,400 (D) રૂ. 22,000

ENGLISH VERSION

1 (a) Give the meaning and characteristics of Tax planning. 7

OR

(a) Discuss the factors affecting Tax Planning. 7

(b) Attempt any **two** from the following : 4

(1) Explain tax evasion

(2) Residential status

(3) Tax avoidance

(4) What is previous year ?

(c) Answer in one or two sentences : (any **two**) 3

(1) Describe the income tax slabs for A.Y. 2017-18.

(2) If Mr. Ashok has income of previous year Rs. 15,00,000, what will be his tax liability for the A.Y. 2017-18 ? (55 years)

(3) What is very senior citizen ?

(4) Give two examples of direct and indirect taxes.

- 2 (a) Shri Takshil was working in Mumbai in a private firm. 7
his monthly salary was Rs. 80,000. Dearness allowance 60% of basic salary (1/3rd for retirement benefit), medical allowance Rs. 1,000 p.m., education allowance p.m. Rs. 1,200 (for 3 children). Company gives him following two options, which option should he accept?

Option - 1 : House rent allowance of Rs. 18,000 p.m. is to be given and he will pay Rs. 15,000 p.m. as rent of his residence.

Option - 2 : The employer has provided him residential accommodation in Mumbai whose fair rental value is Rs. 1,50,000. furniture costing Rs. 4,00,000 is also provided by employer.

OR

- 2 (a) Vinayak has two house property. He is seeking your 7
advice to decide residential house for tax planning. Give your opinion with rational reasons :

Particulars	House Property	
	Aashirwad Rs.	Sukun Rs.
Municipal valuation	7,00,000	6,00,000
Fair rent	7,50,000	5,00,000
Standard rent	7,60,000	4,80,000
Municipal taxes (paid)	20,000	15,000
Municipal taxes (unpaid)	5,000	4,000
Land revenue	3,000	2,500
Insurance premium	2,500	2,000
Interest on loan taken for the construction (paid)	80,000	60,000
Interest on loan taken for the construction (unpaid)	10,000	15,000

Give your opinion keeping in mind section 24 (a) and 24 (b)

- (b) Shri Jainil gives following information for F.Y. 2016-17 7
calculate taxable amount of capital gain. Give your
suggestions to reduce tax liability :

<i>Particulars</i>	<i>Residential House (Rs.)</i>	<i>Jewellery (Rs.)</i>
Date of purchase	1-7-1975	1-10-1986
Purchase price	2,50,000	4,90,000
Selling price	40,00,000	50,00,000
Selling expenses	50,000	7,500
Date of selling	1-1-2017	1-9-2016
Fair market value on 1-4-81	3,00,000	-
Index	100	140

Index for F.Y. 2016-17 was 1125.

OR

- (b) (1) What are perquisites ? Explain any four in 4
detail.
- (2) Provisions of u/s. 80 G related to donations. 3
- 3 An Indian company wants to collect Rs. 50,00,000 for its 14
new venture. The company is expecting EBIT of 25% on this
investment. Company can borrow money from the market
at rate of 12% p.a. The company has following three options
for its capital structure.
- (1) Entire amount is collected through equity shares.
- (2) Debt - equity ratio 2 : 3
- (3) Debt - equity ratio 4 : 1.

Assume dividend payout ratio to be 80%. The total
corporate tax is 35.02% and tax dividend distribution is
19.055%. Advise the company about the selection of proper
capital structure.

OR

- 3 (a) Discuss in detail taxability of dividend distributed by company keeping in view section 56 (2) (i) and Section 2 (22) of the Act. 7
- (b) Attempt any two : 4
- (1) Explain residential status of a company.
 - (2) Explain the provisions of MAT.
 - (3) What type of Tax concession is available to the shareholders of an amalgamating company ?
- (c) Attempt any three : 3
- (1) What is Inter Corporate Tax ?
 - (2) Explain Foreign company.
 - (3) Who is liable to pay DDT ?
 - (4) What is demerger ?
- 4 A company is seeking your advice for its managerial decision so that company can avail the benefits of tax planning. You are provided the following information. Company has undertaken expansion project, where decision is to be taken with asset to acquire or to obtain on rent ? 14
- (1) Purchase price of property is Rs. 20 lakhs.
 - (2) Amount of loan to acquire property is Rs. 20 lakhs.
 - (3) Five installments for the redemption of loan + interest.
 - (4) Rate of interest is 12%.

(5) Installments and other expenses are to be paid at the end of year :

- (1) Annual rent of property Rs. 5 lakhs
- (2) Rent contract period 5 years.
- (3) Rent document charges (at the time of contract) Rs. 50,000.

Other information :

- (1) Rate of depreciation (Reducing Balance method) 15%.
- (2) Corporate tax rate 35.02%
- (3) Present value @ 10%.

T_{1.909} T_{2.826} T_{3.751} T_{4.683} T_{5.621}

Which option is desirable from the view point of the company ?

OR

- 4 (a) The following particulars are submitted by Shri Rajesh (54 years) for the F. Y. 2016-17 : 10

Particulars	Amount Rs.
(1) Income from salary	12,00,000
(2) Rent from house property.....	96,000
(3) Interest on Government securities	15,000
(4) Interest on bank fixed deposits	20,000
(5) Income from lottery (Net).....	70,000
(6) Long term capital gain	1,60,000
(7) Contribution to PPF	40,000

Shri Rajesh entitled to tax credit of Rs. 30,000 on account of tax deducted at source. Compute the advance tax payable by Shri Rajesh in various instalments.

- (b) U/s 234 (B) and 234(C) provisions for defaults in payment of advance tax. 4

5 Select appropriate option from given questions :

14

- (1) Out of the following which asset is not considered as capital asset ?
- (A) Stock of goods
 - (B) Lease hold rights
 - (C) Copyright
 - (D) None of the above
- (2) A.Y. for P.Y. 2012-13 is _____.
- (A) 2011-12
 - (B) 2012-13
 - (C) 2013-14
 - (D) 2017-18
- (3) Profit earned in earlier years in London and remitted to India during previous year Rs. 5,00,000 is taxable to -
- (A) Resident
 - (B) Resident but not ordinary resident
 - (C) Non-resident
 - (D) None of the above
- (4) Advance tax is payable provided it is (as per IT Act)
- (A) Rs. 10,000
 - (B) Rs. 10,000 or more
 - (C) Rs. 15,000
 - (D) All of the above
- (5) The standard deduction at _____ is deducted on net annual value of housing property let-out.
- (A) 30%
 - (B) 20%
 - (C) 15%
 - (D) 10%
- (6) Transport allowance is exempt upto -
- (A) Rs. 500 p.m.
 - (B) Rs. 800 p.m.
 - (C) Rs. 1,000 p.m.
 - (D) Rs. 1,600 p.m.

- (7) What is the rate of interest charged for late payment of tax ?
- (A) 12% (B) 24%
- (C) 36% (D) 100%
- (8) Deduction u/s 80 C is allowed for the maximum amount of -
- (A) Rs. 1,00,000
- (B) Rs. 1,50,000
- (C) Rs. 2,00,000
- (D) None of the above
- (9) Following is a Managerial Decision -
- (A) Make or buy
- (B) On lease
- (C) Purchase by Instalment
- (D) All above
- (10) DDT is payable when the dividend distributed by company exceeds _____.
- (A) 80% of profit (B) 100% of profit
- (C) any amount (D) Rs. 10,000
- (11) Financial cost is effective factor for capital formation -
- (A) False (B) Incomplete
- (C) Both (A) and (B) (D) True
- (12) If gross annual value of a house is Rs. 45,000 and local taxes paid by tenant is Rs. 5,000, then what is net annual value of the house ?
- (A) Rs. 45,000 (B) Rs. 40,000
- (C) Rs. 28,000 (D) Rs. 31,500

(13) Deduction under section 80 E for payment by way of loan for higher education is allowed for -

- (A) 5 years (B) 8 years
(C) 10 years (D) None of the above

(14) An assessee has two children and staying in hostel for education what will be exempted expenditure if he has actually paid Rs. 24,400 ?

- (A) Rs. 7,200 (B) Rs. 17,200
(C) Rs. 2,400 (D) Rs. 22,000

HC-083003

Seat No. _____

M. Com. (Sem. III) Examination

October - 2019

MCOMC303 - Management Control System

Time : Hours]

[Total Marks : 70

1 (અ) સંચાલનીય અંકુશ પદ્ધતિના હેતુઓ જણાવો. 7

અથવા

(અ) સંચાલનીય અંકુશ અને રૂટિન અંકુશ વચ્ચેનો તફાવત સમજાવો. 7

(બ) ટૂંકમાં જવાબ આપો : (ગમે તે બે) 4

(1) અંકુશ પદ્ધતિનાં તત્ત્વો જણાવો.

(2) વૈધિક અંકુશ પ્રક્રિયા એટલે શું ?

(3) એરેપ્ટીવ અંકુશ પદ્ધતિ એટલે શું ?

(બ) એક-બે લીટીમાં જવાબ આપો : 3

(1) અવૈધિક અંકુશ પ્રક્રિયા એટલે શું ?

(2) ધ્યેયની વિકૃતિ એટલે શું ?

(3) ધ્યેયની એકસૂત્રતા એટલે શું ?

2 (અ) અંકુશ પદ્ધતિના ગુણધર્મો વિગતવાર સમજાવો. 7

અથવા

(અ) સંચાલનીય અંકુશની રચના કેવી રીતે થાય છે ? કયા પરિબલોને અંકુશની રચના શા માટે ધ્યાનમાં લેવામાં આવે છે ? 7

(બ) ટૂંકમાં જવાબ આપો : (ગમે તે બે) 4

(1) અંકુશ પ્રક્રિયાક્રમ એટલે શું ?

(2) સંચાલકીય ઘટ એટલે શું ?

(3) નિષ્ક્રિય ઉત્પાદનશક્તિ સમજાવો.

(બ) એક-બે લીટીમાં જવાબ આપો : 3

(1) વ્યાખ્યા આપો : એન્ટ્રોપી

(2) સાયબરનેટિક એટલે શું ?

(3) લૂઝ કપલિંગ સમજાવો.

- 3 (અ) ચાવીરૂપ સફળતાનાં ચલો એટલે શું ? ચાવીરૂપ સફળતાનાં પરિબલો શોધવાની પ્રક્રિયા સમજાવો. 7

અથવા

- (અ) કંપની સંસ્કાર એટલે શું ? મજબૂત સંસ્કાર અને નબળા સંસ્કાર વચ્ચે તફાવત આપો. 7

- (બ) ટૂંકમાં જવાબ આપો : (ગમે તે બે) 4

(1) બેલેન્સ સ્કોરકાર્ડના ચાર પરિબલો જણાવો.

(2) પેદાશ નેતૃત્વ સમજાવો.

(3) ચાર કાર્યપ્રવૃત્તિ ક્ષમતાના દર્શકોના નામ આપો.

- (ક) એક-બે લીટીમાં જવાબ લખો : 3

(1) લાગણીયુક્ત મનોભાર સમજાવો.

(2) ક્લેન સંસ્કાર એટલે શું ?

(3) સાંસ્કૃતિક જાળું એટલે શું ?

- 4 (અ) બહુરાષ્ટ્રીય પ્રવૃત્તિઓના અંકુશ સંદર્ભોની ચર્ચા કરો. 7

અથવા

- (અ) બિન-નફાની સંસ્થાની સફળતા માટેના ચાવીરૂપ પરિબલોની ચર્ચા કરો. 7

- (બ) ટૂંકમાં જવાબ આપો : (ગમે તે બે) 4

(1) બિન-નફાની સંસ્થાનો અર્થ શું છે ? તેના ત્રણ લક્ષણો જણાવો.

(2) અભૌતિક સેવાઓની લાક્ષણિકતાઓ જણાવો.

(3) બિન નફાની સંસ્થાનું જીવન ધ્યેય એટલે શું ?

- (ક) એક-બે લીટીમાં જવાબ આપો : 3

(1) ટ્રાન્સફર પ્રાઈસિંગ એટલે શું ?

(2) પાવર અંતર એટલે શું ?

(3) પ્રચલિત બિન નફાની સંસ્થાના બે નામ આપો.

- (1) નીચે પૈકીની એક બાબત અંકુશ પદ્ધતિનો ભાગ નથી.
 (અ) કોર્પોરેટ વ્યૂહ રચના
 (બ) સ્ટ્રેજિક બિઝનેસ યુનિટ લેવલની ટેકટીક્સ
 (ક) કાર્યકારી બજેટો
 (ડ) બ્રેક-ઇવન વિશ્લેષણ
- (2) સંચાલન અંકુશની પ્રાથમિક ભૂમિકા ને અમલમાં મુકવામાં મદદ કરવી.
 (અ) યોજનાઓ (બ) ઉદ્દેશો
 (ક) વ્યૂહરચનાઓ (ડ) ઉપરના બધા જ વિકલ્પો
- (3) નીચે પૈકીના એકનો 'જવાબદારી કેન્દ્રો'માં સમાવેશ થતો નથી.
 (અ) ખર્ચનું કેન્દ્ર (બ) સત્તાનું કેન્દ્ર
 (ક) આવકનું કેન્દ્ર (ડ) રોકાણનું કેન્દ્ર
- (4) ઔચપારિક સૂચનો અને અંકુશ છે.
 (અ) નિયમો (બ) સંસ્કૃતિ
 (ક) માર્ગદર્શિકાઓ (ડ) ઉપરના બધા જ વિકલ્પો
- (5) એન્ટ્રોપી ખ્યાલની સૌપ્રથમ રજૂઆતએ કરી.
 (અ) નોર્બર વાઈનર (બ) ગ્રીસીન્જર
 (ક) લાઝારે કાર્નોટ (ડ) સ્ટેફર્ડ બિયર
- (6) સંચાલનીય અંકુશ માટે સાઈબરનેટિક્સ રચનાના ખ્યાલનો સૌપ્રથમ ઉપયોગએ કર્યો.
 (અ) નોર્બર વાઈનર (બ) ગ્રીસીન્જર
 (ક) લાઝારે કાર્નોટ (ડ) સ્ટેફર્ડ બિયર
- (7) પેદાશ નેતૃત્વમાં નો સમાવેશ થાય છે.
 (અ) પડતર અસરકારકતા (બ) પેદાશની ભિન્નતા
 (ક) ગ્રાહકલક્ષી વ્યૂહરચના (ડ) ઉપરના બધા જ
- (8) જાપાન એ સંસ્કૃતિનું ઉદાહરણ છે.
 (અ) ઉચ્ચ (બ) ઓછી (નીચી)
 (ક) મધ્યમ (ડ) ઉપરના બધા જ

- (9) નીચે પૈકીની એક બહુરાષ્ટ્રીય કંપનીની વ્યૂહરચના નથી.
- (અ) આંતરરાષ્ટ્રીય વ્યૂહરચના (બ) ગ્લોબલ વ્યૂહરચના
(ક) વ્યવહાર વ્યૂહરચના (ડ) ટ્રાન્સલેશન વ્યૂહરચના
- (10) નીચેના પૈકીનું એક સાધન વિદેશમાંથી ઈકિવિટી સ્વરૂપનું નાણાં ભંડોળ ઊભાં કરવાનું સાધન નથી.
- (અ) ADR (બ) SDR
(ક) GDR (ડ) IDR
- (11) એકમ માટે નવી વ્યૂહરચનાઓ શોધવા માટેનો આધાર છે.
- (અ) મહત્વપૂર્ણ સફળતા પરિબલો
(બ) વ્યૂહાત્મક અનિશ્ચિતતાઓ
(ક) અરસપરસ અંકુશ
(ડ) ઉપરના બધા જ વિકલ્પો
- (12) નીચે પૈકીની એક પ્રવૃત્તિ બિન-નફાની સંસ્થા દ્વારા ચલાવાતી પ્રવૃત્તિઓના કાર્યક્ષેત્રમાં આવતી નથી.
- (અ) દાકતરી સેવાઓ
(બ) શૈક્ષણિક સંસ્થાઓ
(ક) વ્યવસાયી સંસ્થાઓ
(ડ) રમતગમતની પ્રવૃત્તિઓ ચાલવતી સંસ્થાઓ
- (13) કામગીરી માપ સિસ્ટમનું ઉદાહરણ છે.
- (અ) બેલેન્સ્ટ (સંતુલિત) સ્કોર કાર્ડ
(બ) નાણાકીય અંકુશ સિસ્ટમ
(ક) જવાબદારી કેન્દ્ર
(ડ) ઉપરનાં બધાં જ વિકલ્પો
- (14) દેશોં TQM ની શરૂઆત થઈ.
- (અ) ભારત (બ) અમેરિકા (U.S.A.)
(ક) જાપાન (ડ) ચીન

ENGLISH VERSION

- 1 (a) Explain the objectives of Management Control System. 7
- OR**
- (a) Describe the difference between Management Control and Routine Control. 7
- (b) Answer briefly : (any two) 4
- (1) Describe the elements of control system.
 - (2) What is formal control process ?
 - (3) What is adaptive control system ?
- (c) Answer in one-two lines only : 3
- (1) What is informal control process ?
 - (2) What is Dysfunctionality of objectives ?
 - (3) What is Goal Congruence ?
- 2 (a) Explain in details the attributes of control system. 7
- OR**
- (a) How to designing the management control ? Which are the factors consider for designing the management control ? 7
- (b) Answer briefly : (any two) 4
- (1) What is Hierarchy ?
 - (2) What is Organizational stack ?
 - (3) Explain idle capacity.
- (c) Answer in one-two lines only : 3
- (1) Give definition : Entropy
 - (2) What is Cybernetic ?
 - (3) Explain loose coupling.

- 3 (a) What are the variables of key success ? Describe the process of identification variables of key success. 7

OR

- (a) What is corporate culture ? Distinguish between strong culture and weak culture. 7
- (b) Answer briefly : (any two) 4
- (1) Describe four elements of balanced score card.
 - (2) Explain product leadership.
 - (3) Give four name of performance indicators,
- (c) Answer in one-two lines only : 3
- (1) Explain Emotional tension.
 - (2) What is Clan Culture ?
 - (3) What is Cultural web ?

- 4 (a) Discuss on control issues of Multinational operations. 7

OR

- (a) Discuss on key success factors of Non-profit organization. 7
- (b) Answer briefly : (any two) 4
- (1) What is meaning of non profit organization ? Give three characteristics of its.
 - (2) Explain the characteristics of intangible services.
 - (3) What is mission of non profit organization.
- (c) Answer in one-two lines only : 3
- (1) What is transfer pricing ?
 - (2) What is power distance ?
 - (3) Give two names of well known non profit organization.

5 Select the correct option :

14

- (1) Which of the following point is not a part of control system.
 - (A) Corporate strategy
 - (B) Tactics of strategies business unit level
 - (C) Operational budgets
 - (D) Break-even analysis.
- (2) The primary role of Management control is to help execute chosen
 - (A) Plans
 - (B) Objectives
 - (C) Strategies
 - (D) All of the above
- (3) Which of the following is not included in Responsibility centres ?
 - (A) Expense centre
 - (B) Power centre
 - (C) Revenue centre
 - (D) Investment centre
- (4) are formal instructions and controls.
 - (A) Rules
 - (B) Culture
 - (C) Manuals
 - (D) All of the above
- (5) The concept of Entropy firstly expressed by
 - (A) Norber weiner
 - (B) Griesinger
 - (C) Lazare Carnot
 - (D) Staffered Beer
- (6) The concept of the cybernetic paradigm firstly used for management control by
 - (A) Norber Weiner
 - (B) Griesinger
 - (C) Lazare Carnot
 - (D) Staffered Beer
- (7) is included in product leadership.
 - (A) Cost effectiveness
 - (B) Product differentiation
 - (C) Customer focused strategy
 - (D) All of the above
- (8) Japan is an example of context culture.
 - (A) High
 - (B) Low
 - (C) Medium
 - (D) All of the above

- (9) Which of the following is not a strategy of multinational company.
- (A) International strategy
 - (B) Global strategy
 - (C) Transaction strategy
 - (D) Transactional strategy
- (10) Which of the following is not tool for collecting finance fund of nature of equity from international.
- (A) ADR
 - (B) SDR
 - (C) GDR
 - (D) IDR
- (11) are the basis for the firm to search for new strategies.
- (A) Critical success factors
 - (B) Strategies uncertainties
 - (C) Interactive control
 - (D) All of the above
- (12) Which of the following activity is not covered under the scope of activities operated by Non profit organization.
- (A) Medicine service
 - (B) Educational services
 - (C) Professional institutions
 - (D) Sport activity organized institutions
- (13) is an example of performance measurement system.
- (A) Balanced score card
 - (B) Financial control system
 - (C) Responsibility centre
 - (D) All of the above
- (14) TQM is started in Country.
- (A) India
 - (B) U.S.A.
 - (C) Japan
 - (D) China

HE-083004

Seat No. _____

M. Com. (Sem. III) Examination

October - 2019

MCOME301 : Management Accounting - I

Time : 3 Hours]

[Total Marks : 70

1 (अ) संयालकीय खिसाभी पद्धतिनी (टेक्नीको) यर्या करो. 7

अथवा

(अ) संयालकीय खिसाभी पद्धति अने नाशाकीय खिसाभी पद्धति वय्ये तझावत समझावो. 7

(ब) नीयेनी माखिती परथी आयोजन वियलन अने कामगीरी वियलननी गणतरी करो :

(1) वस्तु X नी अेकमदीठ पडत रू. 100

(2) वस्तु X ना अरेअर उत्पादन 5,000 अेकमोनी अरेअर पडतर रू. 6,00,000

(3) पुनः वियारणाना आधारे अगाऊनुं प्रमाणा अेकमदीठ रू. 50 जेटळुं ओछुं डोवा अंगेनो अभिप्राय.

अथवा

(ब) नीयेना प्रश्नोना जवाअ आपो : 7

(1) उत्पादन शक्ति वियलननी वैकल्पिक पडतर समझावो.

(2) आयोजन वियलन अने कामगीरी वियलन समझावो.

2 (अ) अंदाजपत्रनो अर्थ अने भर्यादाओ जझावो. 7

अथवा

(अ) अजेटींगनी आवश्यकताओ जझावो. 7

- (બ) કનક લિ.નો એક વિભાગ 80% શક્તિએ રૂ. 12,00,000નું વેચાણ કરે છે અને તેના ખર્ચા નીચે પ્રમાણે છે :

વહીવટી ખર્ચા :

કાર્યાલયનો પગાર (સ્થિર)	રૂ. 2,00,000
સામાન્ય ખર્ચ	વેચાણના 2%
કરવેરા (સ્થિર)	રૂ. 20,000

વેચાણ ખર્ચા :

પગાર	વેચાણના 10%
મુસાફરી ખર્ચ	વેચાણના 3%
વેચાણ ઓફિસ ખર્ચ	વેચાણના 1%

વિતરણ ખર્ચા :

મજૂરી (સ્થિર)	રૂ. 30,000
ભાડું	વેચાણના 3%
અન્ય ખર્ચ	વેચાણના 2%

ઉપરની વિગતો પરથી 90% અને 100% શક્તિએ વહીવટી, વેચાણ અને વિતરણ ખર્ચનું પરિવર્તનશીલ બજેટ બનાવો.

અથવા

- (બ) જનક લિ. 100% ક્ષમતાએ 40,000 એકમોનું ઉત્પાદન કરે છે. હિસાબી ચોપડામાંથી નીચેની માહિતી મળે છે :

વિગત	જાન્યુઆરી 2019	ફેબ્રુઆરી 2019
ઉત્પાદનની સપાટી	70%	90%
	રૂ.	રૂ.
પાવર	18,000	20,000
મજૂરી	7,000	9,000
રિપેર્સ અને મરામત	5,000	5,600
વપરાશી માલ સ્ટોર્સ	14,000	18,000
પગાર	12,000	12,000
ઈન્સપેક્શન/તપાસ	2,000	2,400
ઘસારો	15,000	15,000
વહીવટી ખર્ચાઓ	3,500	4,500

ઉત્પાદનનો દર કલાકદીઠ 10 એકમો છે. પ્રત્યક્ષ માલસામાન એકમદીઠ રૂ. 2 છે અને પ્રત્યક્ષ મજૂરીનો દર કલાકદીઠ રૂ. 4 છે.

ઉપરની વિગતો પરથી 60% અને 80% ક્ષમતાએ ઉત્પાદન પડતરની ગણતરી કરી પરિવર્તનશીલ બજેટ તૈયાર કરો. સ્થિર ખર્ચા, ચલિત ખર્ચા અને અર્ધચલિત ખર્ચાઓ સ્પષ્ટ દર્શાવવા.

3 વિપુલ લિ.ના ચોપડામાંથી નીચેની માહિતી મળી છે : 14

વિગત	પ્રમાણ પડતર	ખરેખર પડતર
	રૂ.	રૂ.
(1) કાચો માલ :		
4 કિલો, કિલોદીઠ રૂ. 4.....	16	
4 કિલો, કિલોદીઠ રૂ. 4.50	18	
(2) પ્રત્યક્ષ મજૂરી :		
એકમદીઠ 5 કલાક, કલાકદીઠ રૂ. 1 લેખે	5	
એકમદીઠ 4.5 કલાક, કલાકદીઠ રૂ. 1.20 લેખે	5.40	
(3) કારખાનામા પરોક્ષ ખર્ચ :		
5 કલાક, કલાકદીઠ રૂ. 1.60.....	8	
4.5 કલાક, કલાકદીઠ રૂ. 2	9	
(4) સ્થિર પરોક્ષ ખર્ચ :		
એકમદીઠ રૂ.	2	2.40
કુલ પડતર	31	34.80
વેચાણ કિંમત (એકમદીઠ)	40	42
વેચાણના એકમો	80,000	70,000
નફો રૂ.	7,20,000	5,04,000

તમારે જરૂરી બધા જ વિચલનોની ગણતરી કરવાની છે અને બજેટ મુજબના અને ખરેખર નફાની મેળવણી દર્શાવતું પત્રક તૈયાર કરવાનું છે.

અથવા

3 (અ) એકાકી યોજના અને આંશિક યોજના વિસ્તારપૂર્વક સમજાવો. 7
 (બ) વિચલનો નોંધવાની દ્વિમુખી યોજનાના લાભો અને મર્યાદાઓ સમજાવો. 7

4 (અ) ખર્ચ લાભ મોડેલ ઉદાહરણ સહિત સમજાવો. 7

અથવા

(અ) અંકુશ ચાર્ટ મોડેલ સમજાવો. 7

(બ) માલસામાન ભાવ વિચલન માટે જવાબદાર કારણો જણાવો. 7

અથવા

(બ) વિચલનોની અંકુશીતતા પર નોંધ લખો. 7

5 સાચો વિકલ્પ પસંદ કરો : (ગમે તે સાત)

14

- (1) નીચેનામાંથી કઈ પદ્ધતિ (ટેક્નીક) સંચાલકીય હિસાબી પદ્ધતિ નથી ?
(અ) પ્રમાણ પડતર (બ) સીમાંત પડતર
(ક) હિસાબો પરથી નિર્ણય (ડ) સેવા પડતર
- (2) સંચાલકીય હિસાબી પદ્ધતિ એ નું વિસ્તરણ છે.
(અ) પડતર હિસાબી પદ્ધતિ (બ) નાણાકીય હિસાબી પદ્ધતિ
(ક) નાણાકીય સંચાલન (ડ) આમાંથી એકપણ નહીં
- (3) આયોજન વિચલન =
(અ) મૂળ પ્રમાણો - સુધારેલ પ્રમાણો
(બ) સુધારેલ પ્રમાણો - ખરેખર પરિણામ
(ક) મૂળ પ્રમાણો - ખરેખર પરિણામ
(ડ) આમાંથી એકપણ નહીં
- (4) અંદાજપત્રીય વેચાણના એકમો સામાન્ય રીતે નક્કી થાય છે
(અ) હિસાબી વિભાગ દ્વારા (બ) એન્જીનિયરીંગ વિભાગ દ્વારા
(ક) કર્મચારી વિભાગ દ્વારા (ડ) માર્કેટીંગ વિભાગ દ્વારા
- (5) ફાળવણી અંદાજપત્ર છે -
(અ) પરિવર્તનશીલ અંદાજપત્ર (બ) સ્થિર અંદાજપત્ર
(ક) ઈન્ફોર્મેન્ટલ બજેટ (ડ) શુન્ય આધારિત અંદાજપત્ર
- (6) 60% શક્તિએ કારખાના પરોક્ષ ખર્ચ રૂ. 40,000 છે. અને 80% શક્તિએ કારખાના પરોક્ષ ખર્ચ રૂ. 50,000 છે. તો ઉપરનામાં સમાયેલ સ્થિર કારખાના પરોક્ષ ખર્ચ થશે.
(અ) રૂ. 50,000 (બ) રૂ. 10,000
(ક) રૂ. 40,000 (ડ) આમાંથી એકપણ નહીં
- (7) માલસામાન ખર્ચ વિચલન = રૂ. - 12,725 (પ્રતિ)
માલસામાન વપરાશ વિચલન = રૂ. + 6,975 (અનુ.)
માલસામાન ભાવ વિચલન = ?
(અ) રૂ. + 19,700 (અનુ.) (બ) રૂ. - 19,700 (પ્રતિ)
(ક) રૂ. +5,750 (અનુ.) (ડ) રૂ. - 5,750 (પ્રતિ)
- (8) અનુત્પાદક સમય 150 કલાક, કલાકદીઠ મજૂરીનો પ્રમાણ દર રૂ. 12 અને કલાકદીઠ મજૂરીનો ખરેખર દર રૂ. 11.60 હોય તો અનુત્પાદક સમય વિચલન
(અ) રૂ. - 1800 (પ્રતિ) (બ) રૂ. - 1740 (પ્રતિ)
(ક) રૂ. + 1800 (અનુ.) (ડ) રૂ. + 1740 (અનુ.)
- (9) નીચેના પૈકી કયું વિચલનોની તપાસનું મોડેલ છે.
(અ) નફા જથ્થા મોડેલ (બ) અંકુશ ચાર્ટ મોડેલ
(ક) માલસામાન અંકુશ મોડેલ (ડ) ઉપરોક્તમાંથી એકપણ નહીં
- (10) $C < (1 - P)L$ ના સૂત્રમાં L નો અર્થ થાય
(અ) ચોખ્ખો લાભ (બ) તપાસનો ખર્ચ
(ક) ચોખ્ખી ખોટ (ડ) ઉપરોક્તમાંથી એકપણ નહીં

ENGLISH VERSION

- 1 (a) Discuss the techniques of Management Accounting. 7

OR

- (a) Explain the difference between Management Accounting and Financial Accounting. 7

- (b) Calculate the planning and operating variances from the following information : 7

- (1) Standard cost of product X Rs. 100 per unit.
- (2) Actual cost incurred Rs. 6,00,000 on the production of 5,000 units of product X.
- (3) Review of standard cost resulting in an operation that the standard is an under estimate to the extent of Rs. 50.

OR

- (b) Answer the following questions : 7

- (1) Explain production capacity variance and opportunity cost.
- (2) Explain planning variance and operating variance.

- 2 (a) State the meaning and limitations of budget. 7

OR

- (a) State the essentials of budgeting. 7

- (b) A department of Kanak Ltd. attains sales of Rs. 12,00,000 at 80% capacity and its expenses are given below : 7

Administrative expenses :

Office salaries (fixed)	Rs. 2,00,000
General expenses	2% of sales
Taxes (fixed)	Rs. 20,000

Selling expenses :

Salaries	10% of sales
Travelling expenses	3% of sales
Sales office expenses	1% of sales

Distribution expenses :

Wages (fixed)	Rs. 30,000
Rent	3% of sales
Other expenses	2% of sales

From the above information prepare a Flexible Budget for administrative, selling and distribution overheads operating at 90% and 100% of capacity.

OR

- (b) Janak Ltd. produces 40,000 units at 100% capacity.
The following information is obtained from the books of account :

7

Particulars	January	February
	2019, Rs.	2019 Rs.
Production Level	70%	90%
Power	18,000	20,000
Wages.....	7,000	9,000
Repairs and mainenance	5,000	5,600
Consumable stores	14,000	18,000
Salaries	12,000	12,000
Inspection	2,000	2,400
Depreciation	15,000	15,000
Administrative exp.	3,500	4,500

The rate of production per hour is 10 units. Direct material is Rs. 2 per unit and direct labour rate per hour is Rs. 4.
From the above information prepare flexible budget at 60% and 80% capacity. Show fixed expenses, variable expenses and semi-variable expenses clearly.

- 3 Following information is received from the books of Vipul Ltd.

14

Particulars	Cost per unit	
	Standard Cost Rs.	Actual Cost Rs.
(1) Raw materials :		
4 kgs. at Rs. 4 per kg.	16	
4 kgs. at Rs. 4.5 per kg.		18
(2) Direct labour :		
5 hours at Rs. 1.20 per hour	5	
4.5 hours at Rs. 1.20 per hour		5.40
(3) Factory overheads :		
Variable :		
5 hours at Rs. 1.60 per hour	8	
4.5 hours at Rs. 2 per hour		9
(4) Fixed over heads :		
Per unit Rs.	2	2.40
Total cost	31	34.80
Selling price per unit	40	42
Sales units	80,000	70,000
Profit Rs.	7,20,000	5,04,000

You are required to calculate all variances and prepare reconciliation Statement of Budgeted and Actual Profit.

OR

- 3 (a) Explain in detail Single plan and Partial plan. 7
 (b) Explain the advantages and limitations of Dual plan system of recording variances. 7
- 4 (a) Explain Cost Benefit Model with Illustrations. 7
- OR**
- (a) Explain Control Charts Model. 7
- (b) Mention the causes responsible for Material Price Variance. 7
- OR**
- (b) Write a note on : Controllability of Variances. 7
- 5 Select the correct option : (any seven) 14
- (1) Which technique (method) is not of management accounting ?
 (a) Standard Costing
 (b) Marginal Costing
 (c) Decision Accounting
 (d) Service Costing
- (2) Management Accounting is an extension of _____.
 (a) Cost Accounting
 (b) Financial Accounting
 (c) Financial Management
 (d) None of these
- (3) Planning variance = _____.
 (a) Original standards - Revised standards
 (b) Revised standards - Actual results
 (c) Original standards - Actual results
 (d) None of these
- (4) Budgeted sales units are normally determined by _____.
 (a) The Account Department
 (b) The Engineering Department
 (c) The Personnel Department
 (d) The Marketing Department
- (5) Appropriation budgets are _____.
 (a) Flexible budgets
 (b) Fixed budgets
 (c) Incremental budgets
 (d) Zero base budget

- (6) At 60% capacity factory overheads are Rs. 40,000 and at 80% capacity factory overheads are Rs. 50,000. Amount of fixed factory overheads included in the above amount would be _____.
- (a) Rs. 50,000
 - (b) Rs. 10,000
 - (c) Rs. 40,000
 - (d) None of these
- (7) Material Cost Variance = Rs.-12725(A)
Material Usage Variance = Rs.+6975(F)
Material Price Variance = ?
- (a) Rs. +19700(F)
 - (b) Rs. -19700(A)
 - (c) Rs. +5750(F)
 - (d) Rs. -5750(A)
- (8) Idle time is 150 hours, standard labour rate per hour is Rs. 12 and actual labour rate per hour is Rs. 11.60 then find out Idle Time Variance.
- (a) Rs. -1800(A)
 - (b) Rs. -1740(A)
 - (c) Rs. +1800(F)
 - (d) Rs. +1740(F)
- (9) Which of the following is Cost Variance Investigation Model ?
- (a) Profit Volume Model
 - (b) Control Chart Model
 - (c) Material Control Model
 - (d) None of the above
- (10) In the formula $C < (1-P)L$, L denote for _____.
- (a) Net profit
 - (b) Cost of Investigation
 - (c) Net Loss
 - (d) None of these
-

HG-083005

Seat No. _____

M. Com. (Sem. III) Examination

October - 2019

MCOME302 : Corporate Financial Reporting

Time : 3 Hours]

[Total Marks : 70

- ૧ (અ) કોર્પોરેટ નાણાકીય અહેવાલનો અર્થ અને તેમા સમાવિષ્ટ સંખ્યાત્મક અને ગુણાત્મક પત્રકો વિશે માહિતી લખો. ૭

અથવા

પારદર્શક નાણાકીય અહેવાલ (7F model) ના આવશ્યક ગુણો લખો.

- (બ) કોર્પોરેટ નાણાકીય અહેવાલનું શેરહોલ્ડરોની દૃષ્ટિએ શું મહત્ત્વ છે ? ૪

અથવા

નાણાકીય અહેવાલના મુખ્ય ઉદ્દેશો ટૂંકમાં સમજાવો.

- (ક) (૧) 'સુસંગતતા'નો ખ્યાલ સમજાવો. ૩
(૨) નાણાકીય અહેવાલના ઉપયોગકર્તાઓના નામ લખો.
(૩) 'મહત્ત્વતા'નો હિસાબી ખ્યાલ સમજાવો.

- ૨ (અ) કોર્પોરેટ નાણાકીય અહેવાલનું વર્ગીકરણ સમજાવો. ૭

અથવા

ફરજિયાત પ્રગટીકરણના ઘટકો લખો.

- (બ) ડિરેક્ટરના અહેવાલ વિશે ટૂંકમાં માહિતી લખો. ૪

અથવા

સાચી અને વાજબી સ્થિતિનો ખ્યાલ સમજાવો.

- (ક) (૧) પ્રગટીકરણનો અર્થ સમજાવો. ૩
(૨) રોકડપ્રવાહ પત્રકનો અર્થ લખો.
(૩) સ્વૈચ્છિક પ્રગટીકરણના ગુણાત્મક ઘટકો લખો.

- ૩ (અ) હિસાબી નીતિઓ એટલે શું ? તેના કાર્યક્ષેત્ર વિશે નોંધ લખો. ૭

અથવા

હિસાબી ધોરણ-૧૦ પ્રમાણે સ્થિર મિલકતોની પડતરની ગણતરી વિશે નોંધ લખો.

- (બ) હિસાબી ધોરણ-૧૮ પ્રમાણે સંબંધિત પક્ષકારો વિશે નોંધ લખો. ૪
- અથવા**
- હિસાબી ધોરણ-૨૦ પ્રમાણે શેરદીઠ કમાણી વિશે નોંધ લખો.
- (ક) (૧) હિસાબી ધોરણ-૪ પ્રમાણે આકસ્મિકતા એટલે શું ? ૩
- (૨) મૂળભૂત શેરદીઠ કમાણીનો અર્થ સમજાવો.
- (૩) સાતત્યનું અનુમાન એટલે શું ?
- ૪ (અ) વિભાગીય અહેવાલ પ્રેષણના ફાયદા લખો. ૭
- અથવા**
- વિભાગીય અહેવાલ પ્રેષણ પ્રમાણે વિભાગના પ્રકારો સમજાવો.
- (બ) આંતરિક અહેવાલપ્રેષણ અને બાહ્ય અહેવાલપ્રેષણની જરૂરિયાત સમજાવો. ૪
- અથવા**
- વિભાગ અહેવાલપાત્ર છે કે બિનઅહેવાલપાત્ર છે તે તમે કઈ રીતે ઓળખશો ?
- (ક) (૧) વિભાગીય અહેવાલ પ્રેષણની બે મર્યાદાઓ લખો. ૩
- (૨) વિભાગીય મિલકત એટલે શું ?
- (૩) વિભાગીય ખર્ચ એટલે શું ?
- ૫ એક-બે વાક્યમાં જવાબ લખો : (કોઈ પણ સાત) ૧૪
- (૧) 'ગુણાત્મક' પ્રગટીકરણ એટલે શું ?
- (૨) અહેવાલના સંદર્ભમાં તુલનાત્મકતાનો અર્થ લખો.
- (૩) કોર્પોરેટ નાણાકીય અહેવાલનો ઉપયોગ કરતા પક્ષકારો લખો.
- (૪) મૂલ્યવૃદ્ધિપત્રક એટલે શું ?
- (૫) રોકડ પ્રવાહ પત્રક અંગે ક્યું હિસાબી ધોરણ લાગુ પડે છે ?
- (૬) FASBનું પૂરું નામ લખો.
- (૭) 'સમયોચિતતા'નો અર્થ નાણાકીય હિસાબોના સંદર્ભમાં સમજાવો.
- (૮) મંદ થયેલ શેરદીઠ કમાણી એટલે શું ?
- (૯) મૂળભૂત શેરદીઠ કમાણી શોધવાનું સૂત્ર લખો.
- (૧૦) હિસાબી ધોરણ-૧૮ પ્રમાણે સંબંધિત પક્ષકારના નામ લખો.
- (૧૧) ICAI નું પૂરું નામ લખો.
- (૧૨) વિભાગીય અહેવાલ પ્રગટીકરણના આધાર લખો.
- (૧૩) વિભાગીય આવકમાં શેનો સમાવેશ થાય છે ?
- (૧૪) હિસાબીધોરણોના બે લાભ લખો.

ENGLISH VERSION

- 1 (A) Write meaning of Corporate Financial Reporting and information about quantitative and qualitative statements included in it. 7
- OR**
- Write essential qualities of transparent financial report (7F model).
- (B) What is importance of corporate financial report from the view point of Shareholders ? 4
- OR**
- Explain the main objectives of Financial Report in brief.
- (C) (1) Explain the concept of 'consistency'. 3
(2) Write name of users of financial report.
(3) Explain the accounting concept of 'Materiality'.
- 2 (A) Explain the classification of corporate financial reporting. 7
- OR**
- Write components of mandatory disclosure.
- (B) Write in brief information about Director's report. 4
- OR**
- Explain the concept of True and Fair view.
- (C) (1) Explain the meaning of disclosure. 3
(2) Write the meaning of Cash Flow Statement.
(3) Write qualitative components of voluntary disclosure.
- 3 (A) What is Accounting policies ? Write note on scope of accounting policies. 7
- OR**
- Write a note on valuation of cost of fixed assets according to Accounting Standard 10.
- (B) Write note on related parties according to Accounting Standard 18. 4
- OR**
- Write a note on Earning per share according to Accounting Standard 20.
- (C) (1) What are contingencies as per Accounting Standard - 4 ? 3
(2) Explain the meaning of basic earnings per share.
(3) What is going concern concept ?

- 4 (A) Write merits of segment reporting. 7
- OR**
- Explain the types of segment according to segment reporting.
- (B) Explain the need of internal segment reporting and external segment reporting. 4
- OR**
- How you can identify whether segments are reportable and non-reportable ?
- (C) (1) Write two limitations of segment reporting. 3
(2) What is segment asset ?
(3) What is segment expenses ?
- 5 Write answers in one-two lines : (any **seven**) 14
- (1) What is 'qualitative' disclosure ?
(2) Write meaning of comparability with reference to report.
(3) Write users of Corporate Financial Report.
(4) What is value added statement ?
(5) Which accounting standard applicable for cashflow statement ?
(6) Write full form of FASB.
(7) Explain the meaning of Timeliness with reference to Financial Accounting.
(8) What is diluted earning per share ?
(9) Write formula for calculating Basic Earning per Share.
(10) Write name of related parties according to Accounting Standard-18.
(11) Write full form of ICAI.
(12) Write bases of segment reporting.
(13) What is included in segment revenue ?
(14) Write two advantages of Accounting Standards.

HI-083007

Seat No. _____

M. Com. (Sem. III) Examination

October - 2019

**MCOME304 : Corporate Governance &
Business Ethics**

Time : 3 Hours]

[Total Marks : 70

સૂચના : દરેક પ્રશ્નના ગુણ સરખા છે.

1 (A) નેતૃત્વ એટલે શું ? તેની વિવિધ શૈલીઓ વિગતવાર સમજાવો. 7

(B) સમાજમાં ધંધાની આર્થિક ભૂમિકા અને સામાજિક અસરની ચર્ચા કરો. 7

અથવા

(A) આદર્શ નેતાગીરીના ગુણો વર્ણવો. 7

(B) દીર્ઘદ્રષ્ટિવાળું નેતૃત્વ એટલે શું ? તેના પ્રકારો સમજાવો. 7

2 (A) ધંધાકીય નીતિમત્તાનું કાર્યક્ષેત્ર સમજાવો. 7

(B) જુસ્સો અને નીતિમત્તા વચ્ચેનો તફાવત સમજાવો. 7

અથવા

(A) નીતિમત્તાના સિદ્ધાંતોને કારણે નિર્ણય લેવામાં ઉદ્ભવતા સંઘર્ષ
વિશે સમજાવો. 7

(B) ધંધાકીય નીતિમત્તાની અગત્યતા સમજાવો. 7

- 3 (A) વિવિધ પક્ષકારો પરત્વે કંપનીની સામાજિક જવાબદારી સમજાવો. 7
 (B) નૈતિકતા એટલે શું ? તેની જુદી જુદી પદ્ધતિઓ સમજાવો. 7

અથવા

- (A) સંચાલનની નીતિશાસ્ત્રના સ્વરૂપની સમજણ આપો. 7
 (B) સંચાલકીય નૈતિકતા અને નિર્ણયો વિશે સમજાવો. 7
- 4 (A) કોર્પોરેટ ગવર્નન્સની આપણને શા માટે જરૂરિયાત છે ? ભારતમાં કોર્પોરેટ ગવર્નન્સના રીપોર્ટિંગનું વર્ણન કરો. 7
 (B) વિવિધ હિસ્સેદારોના દાવાની ચર્ચા કરો. 7

અથવા

- (A) કોર્પોરેટ ગવર્નન્સનું મહત્ત્વ સમજાવો. 7
 (B) કોર્પોરેટ ગવર્નન્સના સંદર્ભમાં સેબી(SEBI)ના નિયમોની ચર્ચા કરો. 7

- 5 ટૂંકમાં જવાબ લખો : (ગમે તે સાત) 14

- (1) મૂલ્યોના વિવિધ પ્રકારોની ચર્ચા કરો.
- (2) સભ્યતા નેતાઓને કેવી રીતે અડચણો કે વધારો કરે છે ?
- (3) ધંધાકીય નીતિશાસ્ત્ર પદની વ્યાખ્યા આપો.
- (4) ધંધાકીય નીતિશાસ્ત્રના વિશિષ્ટ પ્રશ્નો જણાવો.
- (5) કોર્પોરેટ ગવર્નન્સ ધંધાકીય નીતિશાસ્ત્ર સાથે કેવી રીતે સંબંધિત છે ?
- (6) લિસ્ટીંગ એગ્રીમેન્ટની કલોઝ-49 સમજાવો.
- (7) જાહેરાત અને નૈતિકતા
- (8) કોર્પોરેટ ગવર્નન્સમાં બોર્ડ ઓફ ડિરેક્ટર્સની ભૂમિકા સમજાવો.
- (9) કાયદો અને નીતિમત્તા વચ્ચેનો સંબંધ સમજાવો.
- (10) ઓડિટ સમિતિ વિશે ટૂંકમાં સમજાવો.

ENGLISH VERSION

Instruction : All questions carry equal marks.

- 1 (A) What is leadership? Explain in detail various styles of leadership. 7
- (B) Discuss economic role and social impact of business in the society. 7

OR

- (A) Describe the qualities of Ideal Leadership. 7
- (B) What is visionary leadership? Explain its types. 7
- 2 (A) Explain Scope of Business Ethics. 7
- (B) Explain the difference between Morale and Ethics. 7

OR

- (A) Explain about the conflict of decision making arises due to Ethical Principles. 7
- (B) Explain the importance of Business Ethics. 7
- 3 (A) Explain corporate social responsibility toward various parties. 7
- (B) What is Ethics? Explain its various methods. 7

OR

- (A) Explain the nature of ethics in management. 7
- (B) Explain about managerial Ethics and Decision. 7

- 4 (A) Why we need corporate governance ? 7
Describe reporting of Corporate Governance in India.
- (B) Discuss claims of various stakeholders. 7

OR

- (A) Explain the importance of Corporate Governance. 7
- (B) Discuss SEBI regulations with reference to Corporate Governance. 7

- 5 Answer in short : (any seven) 14

- (1) Discuss the different types of values.
- (2) How culture constraints or enhance leaders ?
- (3) Define the term business ethics.
- (4) Mention typical problems in business ethics.
- (5) How business ethics is related with corporate governance ?
- (6) Explain Clause-49 of listing agreement.
- (7) Advertising and Ethics.
- (8) Explain the role of board of directors in corporate governance.
- (9) Explain relationship between Law and Ethics.
- (10) Explain in short about Audit Committee.